

**MINISTERSTVO DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

ODBOR ŠTÁTNEJ STAVEBNEJ SPRÁVY A ÚZEMNÉHO PLÁNOVANIA

810 05 BRATISLAVA 15, Námestie slobody 6, P.O.Box 100

[Krajský stavebný úrad v Trenčíne]
Odbor štátnej stavebnej správy
Hviezdoslavova 3
911 01 Trenčín

Váš list číslo/zo dňa
KSU-2010-met.-Km

Naše číslo
2011/2930/V-466-1

Vybavuje
Ing. Radimáková

Bratislava
7.3.2011

Vec: Žiadosť o usmernenie vo veci nepredvídaných archeologických nálezov – odpoveď.

Na ministerstvo, odbor štátnej stavebnej správy a územného plánovania ste sa obrátili so žiadosťou o usmernenie pri aplikácii ust. § 127 ods. 3 stavebného zákona v konkrétnom prípade: vo veci stavby, ktorá bola umiestnená územným rozhodnutím a povolená stavebným povolením, pričom keď stavebník začal stavbu uskutočňovať a zrealizoval preložky inžinierskych sietí, pri výkopových prácach bol zistený archeologický nález. Následne krajský pamiatkový úrad nariadil pamiatkový prieskum, ktorý preukázal nález významnej kultúrnej pamiatky v mieste umiestnenia a uskutočňovania stavby, ktorý bol vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku rozhodnutím Ministerstva kultúry č. MK-1597/2009-51/3539 zo dňa 13.3.2009 (právoplatnosť nadobudlo v odvolacom konaní dňa 6.7.2009). Ministerstvo kultúry SR citovaným rozhodnutím určilo ako vlastníka archeologického nálezu mesto Trenčín a zároveň zabezpečilo zaznamenanie pozemku, na ktorom sa archeologický nález nachádza, do katastra nehnuteľností ako pozemok, na ktorom sa nachádza nehnuteľná kultúrna pamiatka.

Podľa § 127 ods. 1 stavebného zákona ak pri konaní alebo postupe podľa stavebného zákona dôjde k nepredvídaným nálezom kultúrne cenných predmetov, detailov stavby alebo chránených častí prírody, ako aj k archeologickým nálezom, určí stavebný úrad po dohode s príslušným orgánom hájajúcim osobitné záujmy podmienky zabezpečenia záujmov štátnej pamiatkovej starostlivosti, štátnej ochrany prírody a archeologických nálezov.

Podľa § 127 ods. 2 stavebného zákona stavebník a organizácia uskutočňujúca stavbu alebo zabezpečujúca jej prípravu alebo vykonávajúca iné práce podľa tohto zákona, nález ihneď ohlásí stavebnému úradu a orgánu štátnej pamiatkovej starostlivosti, prípadne archeologickému ústavu alebo orgánu štátnej ochrany prírody a urobí nevyhnutné opatrenia, aby sa nález nepoškodil alebo nezničil, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s orgánom štátnej pamiatkovej starostlivosti, prípadne archeologickým ústavom alebo orgánom štátnej ochrany prírody.

Podľa § 127 ods. 3 stavebného zákona stavebný úrad môže vydané stavebné povolenie zmeniť alebo zrušiť, ak počas stavby dôjde k nálezu mimoriadne významnej kultúrnej pamiatky, ktorej význam potvrdí Ministerstvo kultúry SR, a určí, ako sa stavebníkovi uhradia náklady na prípravu a uskutočňovanie stavby, na ktorú bolo stavebné povolenie zrušené.

Pri rozhodovaní o zmene resp. zrušení stavebného povolenia podľa § 127 ods. 3 stavebného zákona je stavebný úrad povinný riadiť sa príslušnými ustanoveniami stavebného zákona a správneho poriadku a spolupracovať s príslušným dotknutým orgánom na ochranu

pamiatkového fondu - krajským pamiatkovým úradom v zmysle § 41 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

V prípade nepredvídaného archeologického nálezku podľa § 127 stavebného zákona v spojení s § 40 ods.4 a § 41 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, **podmienky zabezpečenia ochrany archeologického náleziska určí stavebný úrad po vzájomnej dohode s príslušným orgánom na ochranu pamiatkového fondu.**

Ust. § 127 ods. 2 stavebného zákona ukladá stavebníkovi a tiež zhotoviteľovi povinnosť nález ihneď ohlásiť stavebnému úradu a príslušnému orgánu na ochranu pamiatkového fondu a urobiť nevyhnutné opatrenia na jeho zabezpečenie pred poškodením alebo zničením, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad. Na základe ohlásenia nálezku stavebný úrad oznámi vykonanie štátneho stavebného dohľadu stavebníkovi aj príslušnému orgánu na ochranu pamiatkového fondu; na základe výsledkov štátneho stavebného dohľadu stavebný úrad v spolupráci s príslušným orgánom na ochranu pamiatkového fondu určí ďalší postup a opatrenia, ktoré je potrebné vykonať, pričom posúdi aj otázku nutnosti zmeny alebo zrušenia pôvodného stavebného povolenia podľa § 127 ods. 3 stavebného zákona.

Stavebný zákon podrobnejšie neupravuje postup, ktorým možno právoplatné stavebné povolenie zmeniť alebo zrušiť podľa § 127 ods. 3 stavebného zákona, z uvedeného dôvodu sa na predmetné konanie vzťahuje všeobecný právny predpis upravujúci správne konanie podľa § 140 stavebného zákona - zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov. K procesnému postupu stavebného úradu pri zrušení alebo zmene právoplatného stavebného povolenia postupom podľa § 127 ods. 3 stavebného zákona možno uviesť:

Z dikcie ust. § 127 ods. 3 vyplýva, že k zmene alebo zrušeniu právoplatného stavebného povolenia môže dôjsť iba v prípade, ak Ministerstvo kultúry SR potvrdí mimoriadny význam nálezku vo svojom stanovisku (alebo napr. rozhodnutím vyhlási nález za národnú kultúrnu pamiatku). Ďalší postup a konkrétne podmienky stavebný úrad prerokuje a dohodne s príslušným orgánom na ochranu pamiatkového fondu, vrátane toho či je nutné zmeniť alebo zrušiť stavebné povolenie. Stavebný úrad zároveň prerokuje a dohodne s príslušným orgánom na ochranu pamiatkového fondu ako sa stavebníkovi uhradia náklady na prípravu a uskutočňovanie stavby, na ktorú bolo stavebné povolenie zrušené.

Následne stavebný úrad oznámi začatie konania podľa § 127 ods. 3 stavebného zákona v spojení s § 18 správneho poriadku (o zmene alebo zrušení pôvodného stavebného povolenia), pričom primerane použije aj ustanovenia stavebného konania – napr. pri zmene pôvodného stavebného povolenia primerane použije ust. § 68 stavebného zákona. Po ukončení konania stavebný úrad vydá rozhodnutie o zmene alebo zrušení pôvodného stavebného povolenia.

Z vyššie uvedeného ust. § 127 ods. 3 stavebného zákona vyplýva, že stavebníkovi prináleží úhrada nákladov na prípravu a uskutočňovanie stavby len v prípade zrušenia stavebného povolenia. V tejto veci stavebný úrad odkáže stavebníka v rozhodnutí o zrušení stavebného povolenia na Ministerstvo kultúry SR v zmysle ust. § 28 ods. 1 písm. c) zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. V takomto prípade sa nepostupuje podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, pretože k zrušeniu stavebného povolenia neprišlo v dôsledku nezákonnosti.

S pozdravom

Ing. arch. Jelena Hudcovská, PhD.
riaditeľka odboru
štátnej stavebnej správy
a územného plánovania